

בש"פ 5265/21 - מדינת ישראל נגד זיאד מטר

בבית המשפט העליון

בש"פ 5265/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: זיאד מטר

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו (כב' השופטת ל' ביבי) בעמ"ת
57353-07-21 מיום 27.7.2021

תאריך הישיבה: כ"ג באב התשפ"א (1.8.2021)

בשם המבקשת: עו"ד אופיר ביתן

בשם המשיב: עו"ד איתן און

החלטה

1. נגד המשיב הוגש בחודש יוני 2021 כתב אישום שמייחס לו תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר, לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. כתב האישום כולל שני אישומים – אך רק אישום מס' 2 מיוחס למשיב. כעולה מאישום זה, המשיב הגיע לביתה של אחותו (להלן: המתלוננת) יחד עם בעלה (גיסו של המשיב; הוא הנאשם מס' 2 בכתב האישום (להלן: הנאשם 2)) והשניים הורו לילדיה הקטינים לצאת מהדירה. המשיב ניגש לעבר המתלוננת ושאל אותה בנוכחות הנאשם 2 אם היא רוצה שהוא יגיד לנאשם 2 עם מי היא מקיימת יחסי מין. המשיב החל לקלל את המתלוננת ולהכותה בראשה תוך שהוא סוטר בפניה. המתלוננת ניסתה להימלט אך המשיב והנאשם 2 נכנסו אחריה לחדר השינה והחלו להשליך לעברה חפצים שהיו מונחים על שידה שבחדר, כל זאת לעיני הקטינים. בד בבד עם הגשת

כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. בדיון ביום 4.7.2021 הסכים בא כוחו של המשיב לקיומן של ראיות לכאורה למיוחס לו, אך טען שככל שנשקפת ממנו מסוכנות, ניתן לתת לה מענה בחלופה. בו ביום הורה בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת ש' בן יצחק) על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב עד ליום 22.7.2021. בית המשפט עמד על כך שנשקפת מהמשיב מסוכנות, בין היתר נוכח עברו הפלילי המכביד. אשר לקיומה של חלופת מעצר, ציין בית המשפט כי הגם ששקל העברת המשיב לפיקוח אלקטרוני במיקום מרוחק, יש מקום לקבל תסקיר משירות המבחן שיידרש גם למערכת היחסים שבין המשיב לאחותו, המתלוננת. זאת, בין היתר, מאחר שגם החלופה המוצעת היא אצל בני המשפחה ומאחר ש"חובת המפקחים, בראש ובראשונה, היא לוודא שלומה של המתלוננת" (עמ' 11, ש' 9). ערר שהגיש המשיב על החלטה זו נדחה בהחלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ש' מלמד) תוך שצוין כי ככל שלא יתקבל תסקיר עד למועד הדיון, מתבקש בית משפט השלום לעשות מאמץ "ולבחון את כלל הפרמטרים לצורך קבלת החלטה, מבלי להיזקק לתסקיר, וזאת נוכח שינוי באיזון שבין החלטת המעצר להחלטת השחרור, שעה שמדובר בחלוף זמן משמעותי מאז עצור [המשיב - ע' פ']" (להלן: ההחלטה בערר הראשון).

3. התסקיר האמור לא הוגש וביום 22.7.2021 התקיים דיון במעמד הצדדים שבמסגרתו התרשם בית המשפט משורה של מפקחים. תחילה, הורה בית משפט השלום (כב' השופט א' הרמלין) כי נוכח המערך הפיקוחי המוצע, אין להורות על העברת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני לפני הגשת תסקיר שירות המבחן. ואולם, בהמשך, ולאחר שהתרשם ממפקחים נוספים, הורה בית המשפט על העברת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני. החלטה זו התבססה על הרושם החיובי שהותירו עליו שלושה מהמפקחים המוצעים, ובהם המפקחים שהוצעו לאחר החלטתו הראשונה. בהמשך, ולאחר קבלת דיווח על היתכנות פיקוח אלקטרוני, הורה בית המשפט ביום 26.7.2021 כי המשיב יעצר בפיקוח אלקטרוני, תחת פיקוחם של המפקחים שאושרו שיחתמו כל אחד על ערבות צד ג' בסך 10,000 ש"ח. עוד קבע בית המשפט שהמשיב יפקיד 7,500 ש"ח במזומן; יחתום על ערבות עצמית בסך 10,000 ש"ח; יפקיד את דרכונו בבית המשפט; וכן הוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ. לבקשת המבקשת, ביצוע ההחלטה עוכב ביממה.

4. המבקשת הגישה ערר על החלטה זו ובו ביום דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת ל' ביבי) את הערר. בית המשפט ציין שהגם שהאלימות שננקטה לכאורה על ידי המשיב אינה ברף הגבוה, אין להקל בה ראש, במיוחד כשהרקע למעשים הוא - כפי שכבר נקבע - כבוד המשפחה. עם זאת, מדובר במי שעצור מזה זמן רב ושלא ניתן תסקיר בעניינו. בית המשפט קבע כי בנסיבות אלו, ובשים לב לעמדת בית המשפט המחוזי בהחלטה בערר הראשון, לא נראה שנפלה שגגה בהחלטת בית משפט השלום. מדובר, כך נקבע, במעצר בפיקוח אלקטרוני במיקום מרוחק ממקום המגורים, עם מפקחים שנמצאו ראויים על ידי בית המשפט. לבקשת המבקשת, החלטה זו עוכבה ב-48 שעות על מנת ליתן לה שהות להגיש בקשת רשות לערור.

5. מכאן הבקשה שלפניי, שבמסגרתה טוענת המבקשת ששחרורו של המשיב בשלב זה ולפני קבלת תסקיר, מקים חשש לפגיעה בשלומה של המתלוננת. כנטען, התגייסותו של המשיב לסכסוך לא לו - בין המתלוננת לבין בעלה - מלמדת על המוטיבציה הרבה שלו לפגוע בה. עוד טוענת המבקשת שלא ניתן להתעלם מעברו הפלילי המכביד של המשיב, שכולל הרשעות בעבירות שיבוש מהלכי משפט, איומים ועבירות בנשק. משכך, טוענת המבקשת שהיה הכרח בקבלת תסקיר בטרם קבלת ההחלטה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. זאת ועוד, לעמדת המבקשת ההחלטה על העברת המשיב לפיקוח אלקטרוני הייתה צריכה להתבסס על טעמים מיוחדים, שלא מתקיימים בעניינו. כנטען, הותרת החלטה בית משפט השלום על כנה תפגע באופן ממשי באינטרס הציבורי, ולפיכך יש מקום ליתן במקרה דנן

רשות לערור בגלגול שלישי.

ביום 29.7.2021, בהסכמת המשיב, הארכתי את מעצרו עד להחלטה אחרת.

6. בא כוח המשיב טען בדיון לפניי שיש לדחות את הבקשה משאין היא עומדת באמת המידה למתן רשות לערור ב"גלגול שלישי". לדבריו, אין המקרה דנן מעלה שאלת רוחב והחלטת בית משפט השלום לא גורמת לעיוות דין שמצדיק מתן רשות כאמור. בא כוח המשיב תיאר את השתלשלות העניינים שהובאה לעיל וציין כי בפרט נוכח ההחלטה בערר הראשון, בדיון התרשם בית משפט השלום מהמפקחים המוצעים ומכאן החלטתו. לשיטת המשיב, החלופה והמפקחים שהוצעו מתאימים לתכליתם, ובית משפט השלום הוסיף על מערך פיקוח זה גם את מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני. הוסף כי החלטת בית משפט השלום היא החלטה זהירה וקפדנית, ואף בית המשפט המחוזי לא התערב בה במסגרת הערר. עוד הדגיש בא כוח המשיב כי בשנים האחרונות המשיב שינה דרכיו. הוא איש משפחה, יש לו שני ילדים ואשתו בהיריון מתקדם, ואף מטעם זה החלטת בית משפט השלום מוצדקת.
7. עוד במהלך הדיון הצעתי לצדדים הצעה שנוגעת לשינוי התנאים להעברתו של המשיב לפיקוח אלקטרוני, ובכלל זאת הגדלת סכומי הערבויות שעל המשיב להפקיד. המשיב קיבל את ההצעה, אך המבקשת נותרה בעמדתה שגם המתווה שהוצע לא ייתן מענה למסוכנות שנסקפת מהמשיב.
8. לאחר שעיינתי בבקשה והאזנתי לטיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, החלטתי לדון בבקשה כבערר. המקרה דנן הוא מקרה גבולי, ולכן מצאתי להתערב במידת מה באיזון שערך בית משפט השלום, כפי שיפורט להלן. כאמור, למשיב מיוחסת עבירת אלימות נגד אחותו, עבירה אשר מקימה עילה למעצרו נוכח חזקת המסוכנות הסטטוטורית המנויה בסעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). המעשים המיוחסים למשיב בכתב האישום מלמדים כי זה התערב בריב לא לו, ותקף את אחותו יחד עם הנאשם 2 (בעלה) לעיני ילדיה הקטינים על רקע כבוד המשפחה. זאת ועוד, כפי שמציינת העוררת, בבחינת מסוכנות המשיב יש לתת את הדעת גם לעברו הפלילי. די באמור לעיל כדי להצביע על קיומה של מסוכנות שנסקפת מהמשיב. ואולם, כידוע, אין באמור לעיל, כמו גם בעצם העובדה כי לנאשם מיוחסות עבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, כדי למנוע אפרורית בחינתן של חלופות מעצר, וזאת בזהירות המתחייבת, ובהתחשב גם במצב המתלוננים (ראו: בש"פ 5190/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10(30.7.2017)).
9. וכך פעל בית משפט השלום, גם בהתאם להוראות בית המשפט המחוזי בערר הראשון, שקבע במפורש שכלל שלא יוגש תסקיר בעניינו של המשיב עד ליום 22.7.2021, יעשה בית משפט השלום מאמץ לבחון את הפרמטרים הנדרשים אף בהיעדר תסקיר. בית המשפט התרשם מהמפקחים שהציע המשיב, אך תחילה מצא להורות על מעצרו מאחורי סורג ובריש עד להגעת התסקיר, בציינו כי "בהתחשב באופי העבירות המיוחס למשיב בכתב האישום, אני מוצא שאישור מערך פיקוח כפי זה שהוצג לי על פגמיו לכאורה מחייב בחינה מקצועית יותר של שירות המבחן" (ראו שם, בעמ' 32, ש' 31-32). רק בהמשך, ולאחר שהוצגו לו מפקחים נוספים, מצא בית משפט כי מערך הפיקוח המוצע, שהותיר עליו רושם "חיובי מאוד", יכול ליתן מענה למסוכנות המשיב לצד מעצר בפיקוח אלקטרוני וערבויות. זאת, גם בשים לב לכך שמיקום החלופה המוצעת אינו סמוך למקום ביצוע העבירות. כאמור לעיל, בית המשפט המחוזי נדרש אף הוא לאיזון שערך בית משפט השלום, ולא ראה להתערב בו, בשים לב גם לפרק הזמן בו מצוי המשיב במעצר. לא מצאתי כי טיעוני העוררת מקימים - בפרט בשלב הדיוני הנוכחי - עילה להתערב בעצם החלטתו של בית משפט השלום

להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.

10. לצד האמור, טענות העוררת לא הופנו אך לעצם העברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא גם לכך שהחלטה זו התקבלה מבלי שהוגש תסקיר שירות מבחן בעניינו (ראו האמור בהקשר זה בסעיף 22ג(ב) לחוק המעצרים). אכן, תסקיר שירות המבחן משמש כלי עזר מקצועי ויעיל לגיבוש ההחלטה בדבר אפשרות שחרורו של נאשם לחלופת מעצר. והדברים נכונים ביתר שאת בענייננו, שבו מיוחסות למשיב עבירות אלימות במשפחה. עם זאת מובן כי בית משפט השלום היה מוסמך להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני גם מבלי שנערך תסקיר מעצר בעניינו של המשיב (בש"פ 7350/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.10.2018); בש"פ 9537/09 גדבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (2.12.2009) (להלן: עניין גדבאן); בש"פ 8576/07 סלאמה נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (16.10.2007); בש"פ 2762/05 מזגאונקר נ' מדינת ישראל (24.3.2005)). במקרה דנן, הורה מלכתחילה בית משפט השלום על הגשת תסקיר, אך זה לא הוגש עד למועד שנקבע בהחלטתו. בהקשר דומה נפסק כי:

"ישנם מצבים בהם, בלא תסקיר מבחן, הדעת נותנת כי בית המשפט יטה שלא לקבל החלטה בדבר חלופה גם בנסיבות בהן הגשת התסקיר מתעכבת מעבר למידה. מנגד, ישנם מצבים בהם, באיזון כולל, התמשכות המעצר בלא הגשת תסקיר עשויה לשנות את קו האיזון, ואף להצדיק שחרור העצור בחלופה זמנית שנבדקה כראוי על ידי בית המשפט, וזאת עד להחלטה סופית בענין שחרור בחלופה והתנאים לכך שתתגבש לאחר הגשת התסקיר. הדברים תלויים בנסיבות המיוחדות של המקרה, באופי העבירות, בטיבו של הנאשם, ובמהות ההסדר הזמני המוצע" (בש"פ 841/07 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (30.1.2007); כן ראו: בש"פ 7342/20 גנגנה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.10.2020); עניין גדבאן, פסקה 6).

מוכן אני להניח לטובת המבקשת כי בנסיבות ענייננו גם החלטה הפוכה של בית משפט השלום - דהיינו, החלטה להותיר את המשיב במעצר מאחורי סורג ובריה עד להגשת התסקיר בעניינו - הייתה נמצאת במתחם שיקול הדעת המסור לערכאה הדיונית. ואולם, נוכח הטעמים עליהם עמדתי, איני סבור כי יש להתערב בשלב זה בהחלטה בדבר של הוראה על מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריה כבקשת העוררת.

11. לא התעלמתי מטענת העוררת כי החלטת ההעברה למעצר בפיקוח אלקטרוני לא נתנה משקל מספק למצבה של המתלוננת ולשלומה. הקושי בהקשר זה נובע גם מכך שלא הוגש תסקיר והתמונה בכל הנוגע למצבה של המתלוננת חלקית ביותר. משכך, על מנת ליתן מענה למסוכנות הנשקפת מהמשיב בתקופה שעד להגשת התסקיר ועל מנת להגן במידת האפשר על מצבה של המתלוננת יש להוסיף להוראות ההעברה למעצר בפיקוח אלקטרוני איסור על המשיב ליצור כל קשר - במישרין או בעקיפין - עם המתלוננת. בנוסף, לשיטתי, בנסיבות אלו אין די בהפקדות הכספיות שעליהן הורה בית משפט השלום ויש להגדיל את הסכומים שנקבעו בהחלטתו. משכך, כתנאי להעברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני יפקידו כל אחד מהמפקחים ערבות צד ג' בסך 20,000 ש"ח; המשיב עצמו יפקיד סך 20,000 ש"ח במזומן; ויחתום על ערבות עצמית בסך 30,000 ש"ח. סכומים אלה יופקדו בקופת בית משפט השלום. יתר התנאים שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום - יוותרו על כנם.

12. זאת ועוד, מצאתי כי יש להורות לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של המשיב, על אף ההחלטה להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני. תסקיר כאמור יוגש עד ליום 5.9.2021 ויועבר לעיונו של בית משפט השלום. בתסקיר יתייחס שירות המבחן, בין היתר גם למצבה של המתלוננת; למצבו של המשיב במסגרת המעצר בפיקוח אלקטרוני; ולמערכ

הפיקוח שנקבע על ידי בית משפט השלום. בית משפט השלום יקיים דיון במעמד הצדדים בשאלת מעצרו של המשיב לאחר הגשת התסקיר, ויכריע בה כחוכמתו.

13. סוף דבר: לאחר ביצוע ההפקדות שעליהן הוריתי לעיל בקופת בית משפט השלום, ייתן בית משפט השלום החלטה משלימה על העברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, במיקום ובפיקוח המפקחים שנקבעו בהחלטתו מיום 26.7.2021. לתנאים שנקבעו בהחלטה יתווסף גם התנאי שפורט בפסקה 11 לעיל. שירות המבחן יגיש כאמור תסקיר בעניינו של המשיב עד ליום 5.9.2021 ובית משפט השלום ישוב ויידרש לסוגיה במסגרת עליה עמדתי.

בכך מסתיים ההליך שלפניי.

ניתנה היום, כ"דבאבהתשפ"א (2.8.2021).

ש ו פ ט
